

Apmācību programma
„Zinu! Protu! Varu! Iemaņas veiksmīgai saskarsmei”-
inovatīvs sociālais pakalpojums ģimenēm ar bērniem, kurās vismaz kāds no vecākiem
atrodas ārzemēs
Projekta Nr. 2012.EEZ/PP/1/MIC/115

Metodiskie materiāli skolotājiem un sociālajiem pedagogiem

8. nodarbības plāns: „Mācāmies būt patstāvīgi”

Rīga, 2014

8. nodarbība: „Mācāmies būt patstāvīgi”

Mērķi:

- Paskaidrot bērniem savstarpējo sakarību starp patstāvību, atbildību un paškontroli.
- Mācīt bērniem noteikt savas darbības robežas un savu atbildības mēru.
- Palīdzēt bērniem noteikt savas darbības robežas, apgūt paškontroles un pašdisciplīnas iemaņas.

Nodarbības plāns	Nodarbības gaita
1. Sasveicināšanās. Iesildīšanās.	
2. Mājas darba izpildes apspriešana.	Bērni (pēc vēlēšanās) pastāsta par to, kā viņi kopā ar vecākiem pildīja mājas darbu. - Kurš no vecākiem ņēma līdzdalību mājas darba izpildē? - Kā veicās ar darbu? - Kas bija viegli? - Kas radīja grūtības darba izpildē?

3. Iepazīšanās ar jaunās tēmas materiāliem.	Iepazīšanās ar jauno tēmu. Iespējamie jautājumi diskusijai: - <i>Ko nozīmē būt jūsu vecumā patstāvīgam?</i>- <i>Kā patstāvība izpaužas?</i>- <i>Kāda saistība ir starp patstāvību un atbildību?</i>- <i>Ko nozīmē paškontrolē?</i>- <i>Kā var attīstīt un nostiprināt savu patstāvību?</i>- <i>Kāda ir savstarpējā attiecība starp „gribu” un „vaja vai var tos apvienot?”</i> Secinājumi. Diskusijas laikā svarīgi nonākt pie secinājuma, ka patstāvība vispirms ir atbildība par savu darbību. Atbildība, savukārt, tieši saistīta ar paškontroli un pašdisciplīnu.
4. Praktiskā daļa. Spēles –vingrinājumi jauno prasmju attīstīšanai un nostiprināšanai.	Spēles – vingrinājumi patstāvības prasmju attīstīšanai un nostiprināšanai: • spēles ar iniciatīvas izpaušanu;• uzdevumi, saistīti ar mērķa uzstādīšanu un plānu to sasniegšanai;• spēlēs, orientētas uz iniciatīvas attīstību, pārskatāmā un iedarbīgā formā parāda bērnam, kā viņa darbība var ietekmēt citus. Būt iniciatoram, līderim nozīmē uzņemties atbildību uz sevis. Kā piemēru var minēt spēli „Seko līderim”. Tāda tipa spēles stimulē iniciatīvu, dod iespēju nostiprināt pārliecību par sevi un izjust, ko nozīmē būt līderim. Īpaši vērtīgas šīs spēles ir pasīviem un noslēgtiem bērniem;• lai kļūtu patstāvīgs nepieciešams iemācīties savu darbu izdarīt līdz galam, prast sasniegt izvirzīto mērķi. Mērķa sasniegšana ir svarīgs atbildības, pašdisciplīnas un paškontroles radītājs. Ja pieņem lēmumu kaut ko darīt, padomā, kā sasniegt mērķi. Uzdevums satur mērķa noformulēšanu un sasnieguma plāna sastādīšanu.•

5. Kopsavilkums.	Formulē un ieraksta secinājumus par to, ko uzzināja, ko prot un ko var. Iespējamie atbilžu varianti: ZINU! -es uzzināju, ka patstāvība vienmēr ir saistīta ar atbildību;- es uzzināju, ko nozīmē pašdisciplīna un paškontrole;- es uzzināju, ka patstāvība nav iespējama bez pašdisciplīnas un paškontroles. PROTU! - es protu noteikt savas darbības robežu;- es protu pastāstīt, ko nozīmē patstāvība, pašdisciplīna un paškontrole;- es protu paskaidrot, kāds sakars ir starp patstāvību un atbildību. VARU! - es varu apspriest ar vecākiem savas brīvās darbības robežu;- es varu sastādīt darbu sarakstu, kurus es varu veikt patstāvīgi;- es varu „vajag” pārvērst uz „gribu”.
6. Mājas darba izskaidrošana.	Bērni kopā ar vecākiem sastāda sarakstu, līgumu, par bērna brīvības robežu un atbildību. Piemēram: • ko bērnam vajag darīt pašam patstāvīgi;• ko var darīt iepriekš vienojoties;• ko nevar darīt bez vecāku piekrišanas.
7. Nodarbības noslēgums.	Draudzības rituāls „Paldies par jauko dienu!”

Metodisko materiālu sagatavošanai tiek izmantota sekojoša literatūra:

1. A. Faber, E. Mazlish, *How to talk so Kids will listen & Listen so Kids will talk* (New York, USA: Scribner, 1980)
2. J. G. Miller, K. G. Miller, *Parenting the QBQ Way. How to be an Outstanding Parent and Raise Great Kids Using the Power of Personal Accountability* (New York, USA: Putnam Adult, 2012)
3. R. Dreikurs, V. Stolz, *Happy Children a Challenge to Parents* (New York, USA: HarperCollins Publishers Ltd, 1975)
4. A. Matthews, *Follow your heart. Finding purpose in your Life and Work* (New York, USA: Seashell, 1997)
5. H. G. Ginott, *Between Parent and Child* (New York, USA: Harmony, 1965)
6. C. Reznick, *The Power of your Child's Imagination* (New York, USA: Perigee Trade, 2009)
7. MHS Inc, *Emotional Intelligence Activities Ages 8-10* (London, UK: MHS Inc, 2003)
8. K. W. Vopel, *Interaktionsspiele für die Grundschule: Kinder können kooperieren, 4 Bde., Bd. 1* (Salzhausen, Germany: Iskopress, 2006)
9. P. Honkanen-Schoberth, *Starke Kinder brauchen Starke Eltern* (Freiburg, Germany: Urania Verlag, 1985)
10. J. Gipeņreitere, *Kā saprasties ar bērnu?* (Rīga, Latvija: Nordik, 2006)
11. J. Gipeņreitere, *Turpinām saprasties ar bērnu. Vai tā?* (Rīga, Latvija: Nordik, 2012)
12. E. Eriksons, *Personības attīstības psihosociālā teorija* (2009)
13. *Vecumposmu attīstības īpatnības bērniem. Metodiskie ieteikumi darbā ar bērniem* (Rīga, Latvija: 2008)
14. Berns E. *Spēles, ko spēla cilvēki.* - R.: SIA Birojs, 2000.
15. Integratīva mācību metodika adaptācijai sociālajā vidē kognitīvo un kustību funkciju uzlabošanai, ESF projekta „Integratīvas mācību metodikas izstrāde un ieviešana adaptācijai sociālajā vidē skolēniem un jauniešiem ar mācīšanās, kognitīvo funkciju un kustību traucējumiem” materiāli. 2013

Л.М.Шипицина «Психология детей-сирот», издательство Санкт-Петербургского университета, 2005